

Socialnämnden
Socialförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

2022-01-14

Dnr SN 2021/182.100

Ulrika Vitalis, verksamhetschef myndighet
ulrika.vitalis@hammaro.se

Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78)

Förvaltningens förslag till beslut

Att avge yttrande enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Slutbetänkandet Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78) är det andra och sista betänkandet från utredningen en sammanhållen god och nära vård för barn och unga, och handlar om uppföljnings- och informationsförsörjningsfrågor rörande en sammanhållen hälso- och sjukvård för barn och unga. Slutbetänkandet skickades ut på remiss 5 november och sista dag att svara är 4 februari 2022. Förvaltningen föreslår att Socialnämnden avger yttrande enligt förvaltningens förslag och därmed ställer sig positiv till utredningens förslag, som ska utveckla uppföljning och informationsdelning för en god och nära vård för barn och unga. Förslaget bedöms kunna bidra till en mer jämlik och jämställd vård för barn och unga.

Ärendebeskrivning

Slutbetänkandet Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78) är det andra och sista betänkandet från utredningen en sammanhållen god och nära vård för barn och unga.

Bakgrund till SOU 2021:78

Informationsöverföring

Barn och unga möter en mängd aktörer som styrs av olika lagstiftningar och som löpande måste hantera avvägningen mellan å ena sidan sekretessregler som värnar den enskildes integritet och behovet av informationsdelning för att kunna ge en god vård. För att

få till en sammanhållen vård krävs ett fungerande informationsutbyte.

Utredaren ska därför:

- föreslå hur möjligheterna till en god informationsförsörjning för såväl verksamheterna som för den enskilde kan stärkas, både när det gäller utbyte av information inom och mellan olika verksamheter eller huvudmannagränser, och
- lämna nödvändiga författningsförslag och i det arbetet särskilt beakta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EU:s dataskyddsförordning).

Vid genomförandet av uppdraget ska utredaren beakta arbetet med patientkontakt. I analysen ska även ingå att säkerställa att barn och unga som önskar och där så bedöms lämpligt, ska ha tillgång till sin egen hälsoinformation.

Nationell uppföljning av barn- och ungdomshälsovården

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga bör även innefatta att följa barns och ungas hälsoutveckling över tid både individuellt och på aggregerad nivå. Som ett led i detta bör en sammanhållen journalföring övervägas som ska kunna följa barnets individuella hälsoutveckling från dagens mödra- och barnhälsovård till elevhälsan och ungdomsmottagningarna, detta i enlighet med vad Kommissionen för jämlik hälsa föreslår i sitt slutbetänkande (SOU 2017:47). Samlad informationen om barnets eller den unges hälsoutveckling ger ett gott beslutsunderlag för eventuella åtgärder. Detta underlättar också kunskapsutvecklingen om barns och ungas hälsobehov på nationell nivå och kan bidra till att utveckla mer effektiva och tidiga insatser för att förebygga ohälsa hos barn och unga.

Utredaren ska därför

- föreslå hur en samlad uppföljning av barns och ungas fysiska och psykiska hälsa kan utformas som stöder utvecklingen dels av det hälsofrämjande arbetet för barn och unga både på individuell och nationell nivå, dels av vårdens utformning och innehåll, och
- lämna nödvändiga författningsförslag och i det arbetet särskilt beakta EU:s dataskyddsförordning.

Efter genomförd utredningen presenteras följande förslag:

- utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv utreda om det är möjligt att följa upp barn- och ungas hälsa i hälsodataregister.
- upprätta ett kvalitetsregister där uppgifter om hälsofrämjande och förebyggande insatser kan registreras,
- se över gällande författningar för att underlätta utbyte av information inom och mellan olika verksamheter och huvudmannagränser,
- olika myndigheter (Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, Inspektionen för vård och omsorg och Socialstyrelsen) får i uppdrag att granska, utreda, kartlägga och utvärdera föreslagna insatser.

Samhällsekonomiska konsekvenser

Utredningens förslag ska bidra till utvecklingen av mer effektiva vårdprocesser och kunskaper om vilka insatser som leder till bättre hälsa för barn och unga. På sikt bidrar det till en bättre hälsa i befolkningen vilket får positiva konsekvenser för samhällsekonomin.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Utifrån utredningens förslag görs bedömningen att kommunerna berörs i första hand av utredningens förslag i egenskap av vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser. På kort sikt kan förslagen ge ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Utredningens förslag ska ses som en investering i en mer effektiv vård.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 210114

Yttrande Börja med barnen! Följ upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78)

Förvaltningens bedömning

Förslaget bedöms kunna bidra till en mer jämlik och jämställd vård för barn och unga. Några synpunkter lyfts fram i yttrandet kopplat till dokumentation, informationsöverföring och systematisk uppföljning i förhållande till socialtjänstens verksamhet.

Annika Lückner
Förvaltningschef

Ulrika Vitalis
Handläggare

Beslutet skickas till
Socialdepartementet

Socialnämnden

Socialförvaltningen

Verksamhetschef Ulrika Vitalis

YTTRANDE S2021/06815

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Slutbetänkande SOU 2021:78 Börja med Barnen! Förlja upp hälsa och dela information för en god och nära vård.

Sammanfattning

Hammarö kommun ställer sig positiv till utredningens förslag som ska utveckla uppföljning och informationsdelning för en god och nära vård för barn och unga och delar i stort de bedömningar som görs. Förslaget bedöms kunna bidra till en mer jämlik och jämställd vård för barn och unga. Utredningens förslag är positivt sett ur ett barnrättsperspektiv. Några synpunkter lyfts fram nedan.

4.6 Brister i dokumentation och informationsdelning drabbar patienten

4.6.1 Brister i informationsdelning försvårar för samverkan

Utredningen visar på en rad brister när det gäller dokumentation och informationsdelning och det är tydligt att informationsdelning mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten behöver stärkas.

Det finns en risk att socialtjänstens underlag utifrån konsultation med hälso- och sjukvården skiljer sig åt beroende på hur dokumentation och informationsöverföringen har skett i olika vårdkedjor.

När ett barn utreds är det viktigt att socialtjänsten konsulterar den medicinska kompetens som finns runt barnet. Utifrån ett kommunperspektiv saknas ett tydligare fokus på hur utredarna vill minimera de risker som detta medför för de barn som är föremål för socialtjänstens barnavårdutredningar och insatser från socialtjänsten samt de barn som är föremål för utredning utifrån LSS, när

Socialnämnden

Socialförvaltningen

Verksamhetschef Ulrika Vitalis

det kommer till konsultation och begäran om information från hälsosjukvården.

En utredning hos socialtjänsten ska hanteras skyndsamt och det finns tydliga tidsramar att förhålla sig till. Därför är det viktigt att information som ska ligga till grund för en bedömning av ett barns behov är korrekt och tillgänglig. Ett barn kan vara föremål för utredning endast en gång i sitt liv och då är det av största vikt att information om barnets fysiska och psykiska hälsa finns tillgänglig så att uppgifter om riskfaktorer för ohälsa kan identifieras. Ur perspektivet omställningen till en god och nära vård är det av vikt barn och dess nätverk kan få hjälp tidigt även inom ramen för hos socialtjänstens ansvarsområde.

Både socialtjänst och hälso- och sjukvård har ett ansvar att samverka kring barn som far illa enligt 5 kap 1a § SoL och 2f § HSL. När socialtjänsten får veta att ett barn kan behöva stöd eller skydd, är socialtjänsten skyldig att utreda barnets situation. Utredningen ska vara slutförd inom fyra månader. Barns behov i centrum (BBIC) används för utredning, genomförande och uppföljning i den sociala barnvården. Individens behov i centrum, IBIC, har utvecklats och kompletterar BBIC för barn som har behov av stöd utifrån sin funktionsnedsättning. Individens behov i centrum, IBIC, är ett arbetssätt som kan användas i socialtjänsten för att beskriva resurser, behov och mål för personer med funktionsnedsättning.

Samverkan är särskilt viktig när barnet utreds inom socialtjänsten, barnet får insatser inom socialtjänstens öppenvård och när barnet är placerat utanför hemmet. I BBIC finns tre material för konsultation, som används av socialsekreterare i kontakten med hälso- och sjukvård eller tandvård. Materialen innehåller frågor om barnets fysiska och psykiska hälsa; Konsultation med BVC och elevhälsa, med tandvård samt med barnets pågående vårdkontakter. I BBIC finns även ett stöd för socialnämndens begäran om en hälsoundersökning. Den skickas till aktuell vårdgivare för att initiera en hälsoundersökning enligt lag (2017:209) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. BBIC och IBIC bör även tas i beaktande när det kommer till informationsspecifikationer och utvecklingen av systematisk uppföljning.

Socialnämnden

Socialförvaltningen

Verksamhetschef Ulrika Vitalis

5.9.1 Större statligt ansvar för nationell digital infrastruktur

Hammarö kommun ställer sig bakom den fortsatta utvecklingen av en gemensam terminologi och informationsstruktur med målet att enhetliga termer och begrepp används inom vård- och omsorgsarbetet som innefattar både hälsosjukvård och socialtjänst. Förutsättningarna för systematisk uppföljning är en viktig del även i socialtjänstens utveckling och kvalitetsarbete när det gäller barn och unga. Uppföljning som kan leda till bättre kunskap om de insatser som verksamheten erbjuder, hur dessa fungerar och om de är effektiva. De kan också leda till bättre kunskap om barnens behov och om de får den hjälp som de behöver. Resultat kan sammanställas på olika nivåer och ingå som ett av flera underlag för verksamhetsuppföljning och det bidrar till utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst. Ett viktigt perspektiv som saknas i utredningen.

I detta ärende har Socialnämnden beslutat. Verksamhetschef Ulrika Vitalis har varit föredragande.

I tjänsten

Ulrika Vitalis

SN § 9

2021/182.100

Remiss Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78)**Socialnämndens beslut**

Socialnämnden avger yttrande enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Slutbetänkandet Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78) är det andra och sista betänkandet från utredningen en sammanhållen god och nära vård för barn och unga, och handlar om uppföljnings- och informationsförsörjningsfrågor rörande en sammanhållen hälso- och sjukvård för barn och unga. Slutbetänkandet skickades ut på remiss 5 november och sista dag att svara är 4 februari 2022. Förvaltningen föreslår att Socialnämnden avger yttrande enligt förvaltningens förslag och därmed ställer sig positiv till utredningens förslag, som ska utveckla uppföljning och informationsdelning för en god och nära vård för barn och unga. Förslaget bedöms kunna bidra till en mer jämlik och jämställd vård för barn och unga.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag SNAU § 24, 2022-01-26

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen 2021-01-14

Yttrande Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78)

Beslutet skickas till

Socialdepartementet